

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 4. Quanta sit voti obligatio & quibus modis cessare possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

§. IV.

Quanta sit voti obligatio, & quibus modis cessare possit.

QUOD ad primum spectat, certum est votum esse obligatorium; ita ut qui illud implere omittit, peccati reatum incurrat, ut docet S. Thom. Sup. a. 3. & constat ex scriptura Deut. 23. *Cum votum voveris Domino Deo tuo, non tardabit reddere, &c. & si moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum;* & 1. ad Timoth. 5. *habentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt:* quæ Apostoli verba in Concil. Carthag. 4. c. 104. & Tolet. 4. ca. 55. intelliguntur de viduis, quæ votum castitatis violaverant.

Quamvis autem voti transgressio sit peccatum ex genere suo mortale, nihilominus ob materiæ levitatem potest esse tantum veniale, ut docet Nav. c. 12. nu. 65. Tol. lib. 4. c. 17. & alii communiter. votum enim se habet per modum cuiusdam privatorum legis quam vovens sibi imponit; unde non videtur maiorem inferre obligationem, quam lex divina vel Ecclesiastica, cuius transgressio in materia levi non nisi peccatum veniale esse censetur.

Verum super hac voti obligatione quæres 1. quo tempore incumbat obligatio voti adimplendi; seu quamdiu citra peccatum illius executio differri possit? Resp. cum distinctione: vel enim vovens ipse tempus determinavit, vel non: si primum, executio voti ultra illud sine peccato differri non potest; & eò maior erit culpa, quò diuturnior erit mora, ut docet Suar. & alii apud Laym. sup. c. 3. si verò vovens tempus illud non determinavit, debet votum suum adimplere cum primum commodè poterit, aliàs si absque causa & ratione differat, peccabit ut docet S. Thomas art. 3. ad 3.

Rectè autem observat Laym. supra irrationabilem dilationem voti, quo quis se obligavit ad ordinem sacrum sus-
pi-

cupiendum, aut religiosum statum amplectendum, citius mortalem culpam pertingere; quia cum ex vi talis voti obligatus sit homo ad perpetuum & speciale obsequium Deo præstandum, quanto magis ejus executionem differt, tanto majorem obsequii Deo promissi veluti partem aufert: quod non eodem modo in aliis votis, v.g. peregrinandi, ieiunandi, &c. hæc enim, tametsi differantur, integre tamen impleri possunt.

Quæres 2. an quis possit voto suo alterum obligare, an parentes, qui vovent filios statim religiosum amplecturos, voto suo filios ad statum illum amplectendum obligent. Resp. negativè; quia obligatio voti, sicut & cuiuscunque promissionis, ex propria voluntatis consensu nasci debet; unde sequitur, quod non aliam quam ipsam voventem obliget: si tamen filii votum illud parentum approbent, & ratum habeant, tunc ad illud implendum tenebuntur. Ita Suar. lib. 4. de voto c. 9. Bonac. disp. 4. q. 2. de voto pu. 5. & alii.

Quæres 3. quando in voti executione laboritur aliqua difficultas, qua ratione illius voti obligatio sit interpretanda. Resp. spectandam in primis esse voventis intentionem, ex qua vis omnis, & modus obligationis nascitur. Quod si de illius intentione non satis constet, verba, quibus votum suum explicavit, erunt expendenda, & secundum magis communem significationem erunt accipienda, juxta illud Deut. 23. *Facies, sicut promissisti Domino Deo tuo, & propria voluntate & ore toto locutus es.* Quod si neque intentio voventis, neque illius verba rationem voti satis explicent, spectanda erit ipsius voti materia; & secundum eius naturam ac conditionem votum erit exequendum: e.g. qui vovit certa die se ieiunaturum, votum exequi debet secundum formam ieiunii Ecclesiastici; ita ut abstinere à carnibus, & unica refectioe contentus sit: qui vovit se recitaturum rosarium, debet illud pie & attentè recitare: quia scilicet talis est ratio & conditio ieiunii & orationis. Ita Suar. sup. cap. 7. Valent. disput. 6. q. 6. de voto pu. 4. & alii.

Quod

Quod spectat ad secundum; quatuor præsertim modis obligationem voti cessare Doctores asserunt.

Primus est, quando talis & tanta rerum mutatio accidit, quæ si ab initio prævisa fuisset, votum illud in tali casu emissum non fuisset. Ita Nav. Suar. & alii, quos citat & sequitur Bonac. disp. 4. q. 2. de voto pu. 7. e. g. si quis voveat se ieiunaturum omnibus diebus veneris, illique superveniat ægrotudo talis, quæ ab observatione ieiunii Ecclesiastici excusaret; tunc non censebitur ad ieiunium illud servandum obligari.

Secundus est, quando votum irritatur, & rescinditur, ut quando superior irritat votum religiosi sibi subditi, tutor pupilli, vir uxoris: tunc enim cessat obligatio eiusmodi voti adimplendi, ut parag. præced. explicatum est.

Tertius, quando superioris autoritate cum vovente super voto dispensatur: quod ut facilius intelligatur observandum est ex Nav. c. 12. nu. 63. hanc esse differentiam inter dispensationem & irritationem voti: quod dispensatio proprie spectat ad potestatem spiritualem, & ut valida sit, causam aliquam legitimam requirat: irritatio vero pertineat ad potestatem dominativam, sive spiritualis illa sit, sive naturalis vel politica; neque ad hoc ut valida sit, ullam aliam causam requirit præter voluntatem superioris.

Hac observatione supposita, certum est extare in Ecclesia veram & legitimam potestatem dispensandi in votis & aliis obligationibus, quibus homo erga Deum obstrictus tenetur, ut docet S. Thom. art. 10. & 12. & constat tum ex illimitata potestate solvendi à Christo Domino Ecclesie concessa, S. Matth. 16. tum ex eiusdem Ecclesie perpetua praxi.

Neq; dicas obligationem ad vota servanda esse iuris divini, proindeq; Ecclesiam dispensare non posse ut vota non impleantur; sicut nec dispensare potest ut alia legis divinæ præcepta non servantur. Resp. enim cum S. Doctore a. 10. ad 2. per dispensationem non dari licentiam, ut quis votum suum transgrediatur; sed autoritate legitima superioris dispensantis fieri, ut hoc, quod continebatur sub voto, amplius sub illo non contineatur, in quantum deteminatur non esse congruam materiam voti.

Ces.

Certum est præterea ex eodem S. Doctore sup. & communiter Theologis, potestatem dispensandi in iure ordinario competere solis Ecclesiæ Prælati jurisdictionem in foro exteriori habentibus; proindeque manum Pontificem, utpote supremum Ecclesiæ rectorum in quibuslibet fidelium votis, sive simplicibus sive solennibus, dispensare posse, ut docent S. Ant. 3. part. tit. 2. & Henr. Gandav. quodlib. 5. q. 28. Rich. in 4. dist. 38. art. 3. Nav. c. 12. nu. 65. & plures alii quos citat & sequitur L. lib. 2. c. 40. dubit. 19.

Quod spectat ad Episcopos, certum est etiam illos in omnibus votis subditorum suorum dispensare posse, si quæque tantummodo excipiantur, nimirum perpetuæ continentiæ, religionis, peregrinationis Hierosolymitanæ, ad limina Apostolorum Romam, vel ad S. Iacobum Compostellam, ut observat Nav. supra: unde patet Episcopos dispensare posse in voto castitatis non perpetuæ, & in voto non nubendi, quod differt à voto perpetuæ castitatis, quod per fornicationem non violetur; item in voto suscipiendi sacros ordines, quod differt etiam à voto perpetuæ castitatis, quod est illi tantummodo annexum. Addit L. Sup. dub. 18. & plurimorum Theologorum auctoritas probat, Episcopum dispensare posse in quibusdam votis reservati conditionibus; e.g. si quis vovit ingredi religionem strictam, potest dispensare ut ingrediatur laxiorem: licet ut professus in arctiore transeat ad laxiorem, nisi forte obstet statutum aliquod peculiare à summo Pontifice confirmatum: similiter posse dispensare cum eo, qui nullo modo misso perpetuæ castitatis voto matrimonium contraxerit, consummavit, ut stante tali matrimonio petere possit divorcium. Tol. lib. 4. c. 18. etiam existimat, quinque illa vota tunc solum censeri summo Pontifici reservata cum ab Episcopis dispensari possent; quando verò sub conditione aliqua edita servat neque summum Pontificem, neque Episcopos, quosvis alios superiores posse sine justa & rationabili causa in votis dispensare, aliàs dispensatio non modo non

varr. & plures alii apud Layman. tract. 4. de voto cap. 1. potestas enim spiritualis non in destructionem, sed in edificationem à Christo Domino Ecclesiæ Prælatis collata est.

Cæterum iustæ causæ dispensandi in votis ex quadruplici præsertim capite peti debent, ut observat idem Layman. ibidem. Primò ex ipso actu votendi; ut si quis absq; perfecta deliberatione ex quadam præcipitatione, vel animi levitate aliquid voverit, ut habetur ex cap. 2. de voto. secundò ex materia voti; si nimirum spectata corporis constitutione, animi imbecillitate, & aliis similibus dispositionibus, dispensatio voti in majorem ipsius voventis, utilitatem spirituales (quæ præsertim hic spectanda est) cessura videatur. Tertio ex difficultate, voti adimplendi postea superveniente, vel antè non prævisa. Quarto deniq; ex aliqua necessitate notabili, vel utilitate magna Reipublicæ, aut etiam familiæ; ut si quis longam vovisset peregrinationem, cum præstaret illum reipublicæ regendæ, aut gubernandæ familiæ potius interesse. Quod voto maius seu dignius est votum, eo etiam maiore & gravior causa requiritur, ut licitè & validè super illo dispensari possit: & ut plurimum ad majorem cautelam consultum est, pium aliquod opus per modum cujusdam compensationis injungere illi, cum quo dispensatur.

Quæres, an sicut Prælatus cum subditis, sic etiam possit secum in propriis votis dispensare. Resp. posse indirectè, dando alicui ex subditis potestatem secum dispensandi; sicut sacerdoti sibi subdito dare potest facultatem, qua ipsum a peccatis sibi reservatis absolvat. Addit Lessius supra dub. 17. posse illum etiam directè secum in votis ex causa iusta dispensare, probatq; ex eo, quod secundum doctrinam S. Thomæ quam ibidem citat, possit sibi ipsi dare Indulgentias.

Quartus denique modus, quo cessare potest voti obligatio, est per ipsius voti commutationem; circa quam dicimus 1. posse voventem propria sua autoritate votum suum commutare in id, quod spectatis omnibus, melius est, &

est, & Deo acceptius, dummodo tamen votum illud non sit summo Pontifici reservatum. Ita Sot. Suar. Azor. & alii quos citat & sequitur Laym. sup. c. 8. & constat ex c. communi voto, & ex cap. *Peruenit* de iureiurando; ubi dicitur quod *Promissum non infringit, qui illud in melius commutat.* Item id docet S. Thomas vota quæcunque etiam summo Pontifici reservata propria cuiusque autoritate commutari potest, si in vota illa, quæ in professione religiosa emittuntur, exoluatur quod expresse declaravit Alexander 3. c. *Scriptura de Catechismo*, ubi dicit quod *Rem fracti voti non habetur, qui tempore obsequium in perpetuam religionis observantiam noscitur commutare.* Rationem hanc affert S. Doctor artic. 12. ad Laym. tract. quod alia omnia vota sunt quorumdam particularium, sed per religiosam professionem homo totam vitam suam Dei obsequio deputat; particulare autem in generali includitur.

Dicimus 2. commutationem voti in aliud opus quale proprio votantis arbitrio fieri non posse. Ita Suarez & alii apud Laymannum sup. cap. 8. Ratio est, quia non potest aliud pro alio solvi non consentiente promissario; atqui Deus non videtur consentire, ut ab obsequio sibi per votum promisso ad libitum votantis recedatur, nisi causa aliqua iusta urgeat, cuius cognitio ad superiorem pertinet; vel nisi obsequium aliquod evidenter melius ipsi exhibeatur; tunc enim promissionem non violat, sed auctiorem reddit.

Dicimus 3. illum, cui iure ordinario vel per delegationem competit facultas dispensandi in votis, competere etiam facultatem eadem vota commutandi: quia iuxta regulam iuris reg. 3. in 6. *Cui licet quod est plus, licet minus quod est minus;* at plus est posse dispensare in voto, quam illud commutare.

Quæres, utrum ad commutationem votorum valide licite faciendam causa aliqua requiratur, sicut superius quiri diximus ad dispensationem. Resp. nullam requiri, quando commutatio fit in aliquid melius, ut docet Novales, cap. 12. num. 63. Si verò fiat in æquale vel minus, existimatur

Illud quatuor libro 6. de voto cap. 19. causam aliquam rationabi-
 or. & eam requiri, non tantum ut licita, sed etiam ut valida sit
 ex c. commutatio; sufficere autem arbitratur Laymannus, si is
 tur qui vovit, voti sui commutationem instanter perat: tunc
 statim idonea ratio adesse videtur, ut eius fragilitati con-
 o Potest ascendatur, quò maiore cum solatio & animi alacritate
 atati voti sui debitum in alia materia, ad quam magis affectus
 itant, exoluat.

de de Caterum quæ de voti irritatione, dispensatione. &c.
 temp adenus dicta sunt, similiter de iuramenti irritatione,
 itur dispensatione, &c. intelligenda esse docet, & fuse explicat
 12. ad Laym. tract. 3. de iuramento cap. 11.

9. V.

*Quot modis peccetur in secundum Decalogi
 præceptum.*

CONTRA secundum Decalogi præceptum peccant il-
 li, qui iuramento falsum asseverant, scientes, aut exi-
 stimantes esse falsum, aut dubitantes num sit verum:
 five id contingat in re levi aut gravi, sive iocandi, aut se
 excusandi gratia id faciant: & qui se periculo falsum iu-
 randi exponunt: aut qui advertentes ex prava iurandi
 consuetudine se frequenter iurare falsum, de emendatio-
 ne non curant.

Item qui iuramento pollicentur, se aliquid facturos,
 quod tamen facere non intendunt; aut qui, postquam se
 iuramento obstrinxerunt ad aliquid faciendum, illud ad-
 mittere nolunt; vel qui iurant de re aliqua mala fa-
 cienda.

Peccant etiam contra hoc præceptum, qui verum qui-
 dem iurant, sed absque necessitate, vel in re levis momen-
 ti; & hoc peccatum (ut docet Toletus) ut plurimum
 tantummodo veniale est, nisi fortè ob pravam iuran-
 di consuetudinem, & periculum peierandi fiat mor-
 tale, ut plerumque contingere potest in illis, qui qua-
 cumq; data occasione adorandum Dei nomen irreverenter,
 & non